

pesconf.nuczu.edu.ua

ПРОБЛЕМИ
НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ

Civil Security
Цивільна безпека

International Scientific
Applied Conference
"PROBLEMS
OF EMERGENCY SITUATIONS"

Chemical Technology and Engineering
Хімічна технологія та інженерія

Physics and Materials Science
Фізика та матеріалознавство

Applied Geometry, Engineering Graphics and Information Technology
Прикладна геометрія, інженерна графіка та інформаційні технології

Cherkasy

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Міжнародна
науково-практична конференція

**Проблеми
надзвичайних
ситуацій**

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Черкаси
21 травня 2026 року

Редакційна колегія

Ігор ТОЛОК, к.пед.н., доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України, Національний університет цивільного захисту України;

Юрій БОГУРСЬКИЙ, начальник Управління освіти, науки та спорту Державної служби України з надзвичайних ситуацій;

Олександр ДЖУЛАЙ, к.т.н., доцент, Національний університет цивільного захисту України;

Євгеній РИБКА, д.т.н., професор, Національний університет цивільного захисту України;

Роман ПОНОМАРЕНКО, д.т.н., професор, Національний університет цивільного захисту України;

Руслан МЕЛЕЩЕНКО, д.т.н., професор, Національний університет цивільного захисту України;

Олександр ПОПОВ, д.т.н., професор, член-кореспондент Національної академії наук України, Центр інформаційно-аналітичного та технічного забезпечення моніторингу об'єктів атомної енергетики Національної академії наук України;

Валентин МЕЛЬНИК, к.т.н., доцент, Національний університет цивільного захисту України;

Володимир АНДРОНОВ, д.т.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, Національна академія Національної гвардії України;

Василь ПЕТРУК, д.т.н., професор, Заслужений природоохоронець України, Вінницький національний технічний університет;

Jenq-Renn CHEN, PhD, Professor, National Kaohsiung University of Science and Technology (Taiwan);

Юрій ОТРОШ, д.т.н., професор, Національний університет цивільного захисту України;

Andy DUNCAN, International Committee of the Red Cross (Switzerland);

Юлія ДАНЧЕНКО, д.т.н., професор, Національна академія Національної гвардії України;

Wolfgang Karl-Heinz REICH, Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (Czech Republic);

Вадим НІЖНИК, д.т.н., професор, Національний університет цивільного захисту України;

Luca ROMANO, Avvocato dell'Atomo (Italy);

Оксана КИРИЧЕНКО, д.т.н., професор, Національний університет цивільного захисту України;

Dieter ROTHBACHER, CBRN Protection GmbH (Austria);

Микола СУР'ЯНИНОВ, д.т.н., професор, Одеська державна академія будівництва та архітектури;

Erika SUZUKI, Gamma Reality Inc. (USA);

Konstantinos SOTIRIADIS, Institute of Theoretical and Applied Mechanics of the Czech Academy of Sciences (Czech Republic);

Андрій БАМБУРА, д.т.н., професор, ДП «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій»;

Oksana TELAK, DSc, Main School of Fire Service (Poland);

Марія БАРАБАШ, д.т.н., професор, ТОВ «ЛІРА-САПР», Державне некомерційне підприємство «Державний університет «Київський авіаційний інститут»;

Oleh TURUTANOV, PhD, Comenius University (Slovakia);

Сергій БЛИК, д.т.н., професор, Київський національний університет будівництва і архітектури;

Денис ГРЕЦЬКИЙ, к.т.н., доцент, Черкаський державний технологічний університет;

Василь ГОЛІНЬКО, д.т.н., професор, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»;

Олександр ГОЛОДНОВ, д.т.н., професор, Національний авіаційний університет;

Rajnai ZOLTÁN, DSc, Professor, Óbuda University (Hungary);

Богдан ДЕМЧИНА, д.т.н., професор, Національний університет «Львівська політехніка»;

Laura COCHRANE, Emergent Countermeasures International Limited Company (United Kingdom);

Lucia FIGULI, PhD., Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Štefánik (Slovakia);

Андрій КОНДРАТЬЄВ, д.т.н., професор, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова.

Відповідальний секретар: **Ніна РАШКЕВИЧ**, PhD, Національний університет цивільного захисту України.

Секретарі: **Ірина МЕЛЬНИК**, **Едуард ШОЛОКОВ**, **Владислав ЛОМАКІН**, **Вікторія ДАГІЛЬ**, **Людмила АНДРЕЄВА**, Національний університет цивільного захисту України.

Problems of Emergency Situations: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 566 с.

У збірнику включено матеріали міжнародної науково-практичної конференції «**Problems of Emergency Situations**», яка відбулася на базі Національного університету цивільного захисту України, за такими тематичними напрямками: запобігання надзвичайним ситуаціям; моніторинг та управління у сфері цивільного захисту; реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків; хімічні технології та інженерія, радіаційний та хімічний захист; екологічна безпека та охорона праці.

Рекомендовано до друку вченою радою навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки (протокол № 3 від 24.03.2026 р.).

ЗМІНИ В НОРМАТИВНОМУ РЕГУЛЮВАННІ ОЦІНЮВАННЯ ВОГНЕЗАХИСНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДЕРЕВИНИ

Добростан О. В., к.т.н., ст. дослідник,

Климаць Р. В., к.т.н., ст. дослідник,

Самченко Т. В. PhD, ст. дослідник,

Ратушний О. В.

*Інститут наукових досліджень з цивільного захисту
Національного університету цивільного захисту України*

До 01.01.2026 в Україні під час оцінювання вогнезахисних засобів для деревини застосовували метод випробувань відповідно до ГОСТ 16363-98 [1], згідно з яким визначали групу вогнезахисної ефективності (I або II) за результатами визначення втрати маси зразків деревини після стандартизованого вогневого впливу. Отриманий показник мав класифікаційний характер і використовувався як нормативний критерій під час проектування, виконання робіт з вогнезахисту та приймання їх результатів. Належність засобу до I групи вогнезахисної ефективності фактично засвідчувала досягнення регламентованого рівня зниження пожежної небезпеки деревини.

Із набранням чинності з 01.11.2025 ДСТУ 9330:2025 [2] відбувся перехід до іншої моделі оцінювання. Новий стандарт не передбачає поділу на групи вогнезахисної ефективності, а встановлює порядок визначення придатності вогнезахисного засобу для вогнезахисту виробів із деревини. Результатом випробування є встановлення відповідності або невідповідності вогнезахисного засобу визначеним граничним показникам. Основним кількісним критерієм є значення втрати маси зразків, яке не повинно перевищувати 9 % за умов проведення випробування.

Таким чином, зміни мають не лише формально-термінологічний, а й концептуальний характер. Якщо раніше результат оцінювання виражався через віднесення до певної групи, то відповідно до [2] він формулюється у вигляді висновку щодо придатності або непридатності засобу. Такий підхід орієнтований на встановлення чіткої відповідності визначеним критеріям без застосування проміжних класифікаційних категорій, що відповідає сучасним принципам технічного регулювання.

Водночас аналіз чинної нормативної бази свідчить про збереження в окремих документах посилань на групи вогнезахисної ефективності. Зокрема, вимоги щодо застосування вогнезахисних засобів, які забезпечують I групу вогнезахисної ефективності, містяться у Правилах з вогнезахисту та Правилах пожежної безпеки в Україні, а також у державних будівельних нормах, зокрема ДБН В.1.1-7:2016, ДБН В.2.2-8-98, ДБН В.2.2-9:2018, ДБН В.2.2-15:2019, ДБН В.2.2-16:2019, ДБН В.2.6-220:2017. У зазначених документах встановлено, що дерев'яні елементи горючих покриттів (за винятком будинків V ступеня вогнестійкості) повинні бути оброблені засобами, які забезпечують I групу вогнезахисної ефективності згідно з [1].

Унаслідок цього виникла нормативна неузгодженість: метод визначення групи вогнезахисної ефективності втратив чинність, однак відповідний показник продовжує використовуватися як обов'язкова вимога у будівельних нормах та правилах. Така ситуація створює правову невизначеність для суб'єктів господарювання, випробувальних лабораторій, проектних організацій і органів державного нагляду (контролю), оскільки відсутній чинний механізм підтвердження показника, на який посилаються нормативні акти.

З урахуванням положень [2] доцільним є приведення нормативних документів у відповідність до нової моделі оцінювання. Вимоги щодо застосування вогнезахисних

засобів мають формулюватися через необхідність підтвердження їх придатності для вогнезахисту виробів із деревини за результатами випробувань, проведених відповідно до чинного національного стандарту. Такий підхід забезпечить логічну узгодженість між процедурою випробування та нормативною вимогою, усуне суперечності у правовому полі та сприятиме єдності практики оцінювання.

Крім того, перехід до визначення придатності має позитивне значення для системи технічного регулювання загалом. Відмова від групової класифікації спрощує інтерпретацію результатів випробувань і мінімізує ризики неоднозначного трактування під час здійснення контролю. Водночас це потребує чіткого нормативного закріплення того, що підтвердження відповідності встановленим критеріям є достатньою та вичерпною підставою для застосування вогнезахисного засобу.

Отже, перехід від ГОСТ 16363-98 до ДСТУ 9330:2025 слід розглядати як трансформацію підходів до оцінювання вогнезахисних властивостей засобів для деревини. Забезпечення ефективного функціонування оновленої системи можливе лише за умови комплексного перегляду та гармонізації нормативно-правових актів із урахуванням нового принципу – встановлення придатності засобу за результатами стандартизованого випробування. Це є необхідною передумовою формування цілісної, внутрішньо узгодженої системи вимог у сфері пожежної безпеки дерев'яних конструкцій.

ЛІТЕРАТУРА

1. ГОСТ 16363-98 Средства огнезащитные для древесины. Метод определения огнезащитной эффективности. Чинний до 01.01.2026. 1998. С. 7.
2. ДСТУ 9330:2025 Речовини вогнезахисні для деревини. Метод визначення вогнезахисних властивостей. Чинний від 01.11.2025. Київ: УкрНДНЦ, 2025. С. 8.
3. Правила з вогнезахисту. Затверджені наказом МВС від 26 грудня 2018 року № 1064, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2019 року № 259/33230.
4. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Чинний від 01.06.2017. Київ: Мінрегіонбуд України, 2017. С. 35.

Войтович Т. М., Беседа А. В. Сучасні підходи до оцінювання корозійної дії піноутворювачів у протипожежних системах.....	38
Волобоєва В. В., Мурін М. М. Математична модель оптимізації діаметрів трубопроводів дренчерних систем водяного пожежогасіння.....	40
Голоднов О. І. Технічний стан конструкції житлового будинку, який отримав пошкодження внаслідок ураження БПЛА	42
Грищенко А. А. Особливості розвитку пожеж на об'єктах зберігання нафтопродуктів в умовах воєнного стану	44
Гузій С. Г., Кобрін М. В., Гузій О. І., Курська Т. М. Інтумісцентні фарби на епоксіполіуретановій основі для захисту електричних кабелів у разі пожежі.....	46
Добростан О. В., Бедратюк О. І., Стилик І. Г. Методологічні засади валідації нестандартизованих методів випробувань у сфері пожежної безпеки	48
Добростан О. В., Климась Р. В., Самченко Т. В., Ратушний О. В. Зміни в нормативному регулюванні оцінювання вогнезахисних засобів для деревини	50
Добростан О. В., Іллюченко П. О., Монастирецький В. В., Масан С. М. Методологічні аспекти оцінювання стійкості вогнезахисних покривів та просочень до зовнішніх впливів відповідно до ДСТУ 9331:2025	52
Касіян О. В., Лин А. С. Застосування рятувальної стропи при роботі з пожежною рукавною лінією	54
Кастранець А. М. Бібліометричний аналіз тенденцій цифровізації державного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки	56
Кастранець А. М. Інноваційні підходи до цифровізації державного нагляду (контролю): розробка та апробація мобільного додатка «калькулятор ризику»	58
Катунін А. М., Роянов О. М. Оцінювання температури нагріву навантажених сталевих проводів.....	60
Кириченко О. В., Школяр Є. В., Ніконішин О. В., Куценко М. А. Дослідження термічної стійкості та моделювання процесів займання металізованих піротехнічних складів для підвищення техногенної безпеки	62
Кіріченко Д. О. Чисельне моделювання та топологічна оптимізація несучої ферми з деревинно-полімерного композиту.....	64
Коваленко О. С., Антошкін О. А. Аналіз можливості використання вогнегасного аерозолю для дослідження ефективності методів осадження пилу	66
Ковалишин В. В., Марич В. М., Лозинський Р. Я. Особливості розвитку та небезпека пожеж літій-іонних акумуляторів.....	68
Ковальов А. І., Дrajнiков Д. С., Коломісць Д. Г. Аналіз розрахункових методів оцінювання вогнестійкості сталевих конструкцій	70

Наукове видання

«Problems of Emergency Situations»

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
21 травня 2026 року*

Problems of Emergency Situations: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Черкаси: Національний університет цивільного захисту України, 2026. 566 с.

*За зміст вміщених у збірник матеріалів
персональну відповідальність несуть автори*

Відповідальний за випуск Ю. А. Отрош, Н. В. Рашкевич
Технічні редактори Н. В. Рашкевич, Л. І. Андрєєва, І. В. Мельник, Е. Е. Щолоков

Підписано до друку 24.03.2026 Формат А4 (60 x 84 1/8)
Гарнітура Times New Roman.
Обл.-вид. арк. 37,31. Ум. друк. арк. 64,75

Надруковано ФОП» Супрун Т. О.
Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі
23.09.2024 р. № 201035000000647670
Україна, 61007 м. Харків, вул. Миру, 32.
Тел. 096 132 53 75